

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A KIRÁLY A RAVATALON

Ma délelben a fekete drapériával bevont vonaton megteszi utolsó útját Ferdinánd király, Románia nagy halottja. Nem hosszú ez az út, alig négy óra, de az egész nemzet gyásza kíséri és mindenütt végig az uton a népek tizezrei zárandokolnak a gyászvonat köré, gondolatban pedig Románia egész népe kíséri utolsó útjára I. Ferdinándot, aki immár a történelemé és akinek alakja ezentúl csak mint ideál fog élni népeinek szívében.

Fővárosába viszi a vonat az elhunyt uralkodót és itt helyezi díszes ravatalra. Még egy utolsó pillantást engednek a népeknek és valóságos zárandoklás fog özölni a nagy ravatalhoz, ezren és ezren róják le kegyeletüket a ravatal előtt és utójára vésik emlékezetükbe Ferdinánd király jellegzetesen jószágos arcvonásait.

Alig néhány óra és mindaz, ami Ferdinánd királyból a földön maradt: megkezdte a vándorlását őseinek örökös lakósztyálya a Curtea de Argeş-i csalládi sírboltba. De mind, ami Ferdinánd királyból nem volt földi, az eszme, az uralkodói akarat, a tekintély, a fejedelmi munka, nem omlik az enyészetbe. Az élet megköveteli a maga jogait a nagy gyász fájdalma után gondolni kell a holnapra is.

Nagyon nehéz és nagyon szomorú az élet hétköznapija és nagyon sok feladat vár azokra, akiket a sors a királyi munka folytatására rendelt. De biztos támaszuk és el nem téveszthető vezércsillaguk van: Ferdinánd király szelleme, a

mely ragyogóan tündökölt és megmutatja az utat a jövő, az élet, a boldogulás felé...

Az új uralkodó Mihai herceg

Ferdinánd király halálának pillanatában a román alkotmány-törvény értelmében a kis Mihai herceg lett Románia uralkodója. Kiskorúságának idejére a régenség gyakorolja nevében a felség jogokat, amely tegnap már át is vette a hatalmat.

Tegnap délután 4 óra 10 perckor összeült a rendkívüli nemzetgyűlés és kivette a régenség tagjaitól az esküt. Az eskütétel alkalmából az ülésteremben testületileg jelent meg a tábornoki kar és Pimen metropolita, aki ebből a célból bíborral feldíszített emelvényen foglalt helyet.

Az eskütétel alkalmából az ellenzék teljes számban jelent meg és a vallásfelekezet képviselői is jelen voltak.

Nicolaescu a szenátus elnöke nyitotta meg a nemzetgyűlést, mellette az elnöki emelvényen Saveanu, a kamara elnöke foglalt helyet.

A király a parlamenten előtt

Az ülés megnyitása után Brădescu Voinescu a kamara igazgatója ünnepélyesen bejelentette, hogy Őfelsége I. Mihai király a terembe lép.

A nagy szárnyasajtó szétárult és Mihai király bevonul a parlamentbe Elena anyakirálynőnek kíséretében. A hatás leirhatatlanul lelkes és ünnepélyes. A király tiszta fehérbe van öltözve. Elena hercegnő talpig gyászban. Hasszas véget nem érő lelkes óváció üdvözlö az uralkodót, aki katonás szalutálással üdvözlö a hódoló nemzetgyűlést.

Most belépnek a régenség tagjai: Miklós királyi herceg, tengerészeti egyenruhában, összes kitüntetései feldíszítve, Cristea Miron patriarka és Buzdugan, a Semmitőszék elnöke.

A régensek esküje

A szenátus elnöke felhívja a régens-tanács tagjait, hogy tegyék le az előírt esküt Mihai király kezébe. Egymásután lépnek Pimen metropolita emelvényéhez a régenség tagjai: megcsókolják a keresztet, az evangéliumot és emelkedett atmoszférában, hangosan mondják el az előírt esküt:

— Hűséget esküszöm Őfelsége Mihai királynak. Esküszöm, hogy őrizni fogom az alkotmányt és a román nép törvényeit, hogy megőrizzük nemzeti jogait és területének integritását.

Éljen a király!

Az eskütétel után a régenség mindahárom tagja aláírja a nemzetgyűlés jegyzőkönyvét. Erre felemelkedik Nicolaescu elnök és érces hangon kiáltja:

— Szenátor urak, képviselő urak! Éljen Őfelsége, I. Mihai, Románia királva.

Szünni nem akaró lelkes éljenzés tör fel a nemzetgyűlés tagjainak alkairól, mindenki, kivétel nélkül, önfeledt mámorban ünnepli Románia új uralkodóját.

Ezután az összes jelenlevők a patriarkai székesegyházba vonultak, ahol istentisztelet volt.

A hadsereg hűségese

Az új király elfoglalta tehát a trónt és nevében a régenség megkezdte a kormányzást. Gyors ütemben követik egymást az összes intézkedések, amelyek a tör-

Szombaton temetik a királyt

Őfelsége I. Ferdinánd utolsó órái valóban meghatóak voltak. Bámulatos hősiességgel viselte el a szenvedéseket és öntudatát egy pillanattig sem veszítette el. A haldokló ágya körül a királyi család összes tagjai virrasztottak a halál éjszakáján és amikor a vég feltartóztathatatlanul közeledett, Őfelsége megegyeszer szólásra nyitotta ajkait és így szólott a királynéhoz:

vény szerint ilven alkalomra elővannak írva.

Elsőnek a hadsereg esküdt föl I. Mihai királyra. Az összes tisztek és az egész legénység részt vesz ezen az ünnepélyes aktuson, amely Nagyváradon ma délelőtt foltt le.

A helyőrség összes tagjait egy kaszárnnyában összpontosították, ahol az összes csapatoktól kivették az esküt.

A régenség első tanácskozásai

Tegnap délelőtt Buzdugan, a régenség egyik tagjának elnöklése alatt bizalmas konferencia volt a külügy- és igazságügyi miniszterekkel és a megbeszélésről a következő hivatalos kommunikét adták ki:

— A külügyminiszteriumban intim megbeszélés volt, amelyben Titulescu külügyminiszter, Stelian Popescu igazságügyi miniszter és C. Buzdugan, a Semmitőszék elnöke vettek részt.

— A megbeszélésen különböző alkotmányjogi kérdéseket vitattak meg, amelyek a folyamatban lévő eseményekkel vannak összefüggésben.

Előzetes cenzúra az országban

Belügyminiszteri rendelet alapján tegnap az egész országban elrendelték az előzetes cenzurát.

A gyászra vonatkozó további intézkedéseket az Estilap már közölte és ezek a rendeletek ma megjelentek falragaszokon is Nagyvárad utcáin.

— Nagyon fáradtnak érzem magamat.

Ezek voltak Őfelsége utolsó szavai és ezután örök álmra hunyta szemeit.

A Peles kastély ormára azonnal felhúzták a gyászlobogót és a mélységes gyász átvette uralmát a lelkek fölött.

Csak órák múlva, amikor Stelean Popescu igazságügyi miniszter az elhalálozásról szóló okiratokat megszerkeszt-

tette, intézkedtek a gyászszertartás iránt. Ófelsége holttestét ma délután Bukarestbe szállítják és a Cotroceni palotában levő királyi palotában ravatalozzák föl.

A temetés ünnepélyes szertartása szombaton délután 5 órakor fog végbemenni. A ravatalt péntekig közszemlére teszik ki. A temetésen az ország minden falujának és városának delegátusai résztvesznek.

Ófelsége földi maradványait a Curtea de Argeş kolostorban Károly király és Erzsébet királyné koporsója között a családi sírban helyezik örök nyugalomra.

A király utolsó akarata.

Ófelsége I. Ferdinánd király végrendeletét ma hozzák nyilvánosságra.

Az új király

Az új király, aki I. Mihály néven lép a trónra, 1921. november 9-én született. A fiatal uralkodó tehát novemberben tölti be 6-ik esztendejét.

Az új király rendkívül értelmes és gyönyörű szép szőke haja gyermek. Bukarest utcáin gyakran lehetett látni, amint édesanyjával, Elena anyakirálynővel végigkocsizott az udvari autón. A közönség minden alkalommal meleg szimpátiájának adott kifejezést a jövődó uralkodó iránt.

A gyászshír a városházán

Szerdán a déli órákban, amint Ófelsége halálának a híre hivatalos megerősítést nyert, a városháza ormára kiülték a gyászlobogót. A hivatali szobákban a tisztviselők izgatottan lesték a híreket, amikor dr. Erdélyi Szevér polgármester magához kérte a hivatalok főnökeit, akik a polgármester szobájában gyülekeztek. A néma csendben a polgármester közölte a hivatalfőnökökkel, hogy Ferdinánd király halálának híre hivatalos megerősítést nyert. Felkérte a főnököket, hogy a gyászos hírt tudassák tisztviselőikkel. Felkérte a tisztviselőket, hogy viselkedjenek a nemzet gyászához méltóan és fokozottabb figyelemzettséggel teljesítsék kötelességüket.

A gyász alkalmából a polgármester permanens szolgálatot rendelt el a városházán és éjjel 11 órakor személyesen is felment a városházára inspicálni a szolgálatot.

Az állandó választmányt (delegátia permanente) ma déle 12 órára ülésre hívták össze, a melynek napirendjén egyedül Ófelsége I. Ferdinánd király halála szerepel.

Lemondott a kormány, de a régensség nem fogadta el a lemondást

A belügyminisztérium hivatalos közlése

Mára virradó éjszakán a megyei prefektúra a következő táviratot kapta Bukarestből a belügyminisztériumtól:

Julius 20-án délután 4 órakor Ó Felsége Miklós herceg, dr. Cristea Miron patriarcha Ó Szentsege és Constantin Buzdugan, a legfelső Semmitőszék első elnöke, akiket Ó Felsége néhai I. Ferdinánd király régensekké jelölt ki, mely aktust az 1926 január 3-iki nemzetgyűlés szavazatával szentesítette, letették az alkotmányban előírt esküt, a törvényhozó

testület előtt, Mihai király Ó Felsége jelenlétében. Amikor az ülésterembe lépett Mihai király Ó Felsége, a nemzet képviselői lekésen éltették Románia új királyát.

Ezután 5 órakor a patriarchatus székesegyházában istentiszteletet tartottak, majd a régensség magas tagjai fogadták a cotroceni palotában a kormányt.

Az alkotmányos szokásnak megfelelően

Jonel I. C. Bratianu miniszterelnök benyújtotta a

kormány lemondását, a melyet a magas régens-tanács nem fogadott el.

Ugyanakkor az egész országban a hadsereg letette a hűségessküt Mihai király Ó Felségére. Délután 6 órakor Mihai király Ó Felsége, Ileana hercegnő és Miklós királyi herceg külön vonattal visszatértek Szimájába.

Közlő végül a belügyminiszter hivatalos távirata azt is, hogy úgy Bukarestben, mint az egész országban a legfőbbrendű rend uralkodik.

A kormány részvételtávirata

A kormány a következő táviratot küldte Mária királynőnek Szimájába:

Felséged és a királyi család nagy fájdalomában osztozik az egész román nép.

— Első Ferdinánd úgy fog élni a századok emlékeztetőben, mint Nagy Király, aki megvalósította az összes románok nemzeti egységét.

— Az ország elismerése azért a dicsőségért, amelyet Ő tudott biztosítani annak a népnek, amely rábízta sorsát, legyen Felséged számára — akit sem a nép szeretete, sem a nemzet történelme nem választhat külön a Nagy Király életétől és gondolatától — vigasztalásul azokban a fájdalmas órákban, amelyeket valamennyien átélünk.

— A román nép szoros egységben a Dinasztia körül, igyekezni fog, hogy folytassa Ferdinánd király termékeny és dicső munkáját Mihai király uralma alatt is, akit Felséged szeretete fog körülvenni s a román nép biztosítja Felségedet a

jövőben is hálátelt szeretetéről és változhatatlan odaadásáról.

A részvételtáviratot a kormány valamennyi tagja aláírta.

Gyászistentisztelet a városi templomokban

Duca belügyminiszter ma utasította az összes megyei prefekturákat, hogy július 23-án, szombaton délelőtt 11 órakor a megye valamennyi templomában istentiszteletet tartanak I. Ferdinánd király Ófelsége lekiüdvéért. Ezen az istentiszteleteken jelen lesznek az összes polgári és katonai hatóságok, úgy a községekben, mint a városokban. A megyei székvárosokban a ha-

Kondoláló távirat ment még Elena hercegnőhöz, Mihai király édesanyjához, Mária jugoszláv királynőhöz és Ileana hercegnőhöz.

tóságok azon az istentiszteleten jelennek meg, amelyet a székesegyházban fognak tartani. Ugyanebben az órában megszólalnak az összes harangok.

Tempelean Dezső delegált prefektus ilyen értelemben adott utasítást a főszolgabíráknak, azután értesítette az egyházak vezetőit és a hatóságok fejeit.

A király temetésének napján, szombaton délelőtt az összes városi templomokban istentiszteletet rendeznek, amelyen a katonai és polgári hatóságok is képviseltetni fogják magukat.

Az istentisztelet a róm. kath. templomokban délelőtt 9 órakor, a többi templomokban délelőtt 11 órakor kezdődik.

Biharmegye küldöttsége a temetésen

Biharmegye megyei tanácsa részéről dr. Andru Szevér elnök, a városi tanács részéről Bófa György tankerületi főfelügyelő vesz részt a király temetésén, ezenkívül leutazik a megye tíz községi bírása is. Valamennyien a ma délutáni expresszvonattal utaznak Bukarestbe, ahol részt vesznek a gyászszertartáson, onnan pedig Curtea-de-Argesba, ahol a temetésen jelen lesznek.

A Magyar Párt részvéte

Az ország minden részéből is egyre érkeznek kondoláló nyilatkozatok.

A Magyar Párt a következő táviratot küldötte Hiotu udvari miniszternek:

— Kérjük, ícíezze ki Ófelségé-

nek a királynőnek és a királyi családnak a romániai Magyar Párt és a magyar nép legfájdalmasabb érzéseit.

Pártunk és népünk kegyelettel és hódolattal őrzi meg a Nagy Halott emléket.

Bethlen gróf.

A külföldi államfők részvétnyilatkozatai

A gyászshír bámulatos gyorsasággal végigszárgult nemcsak az országban, hanem a külföldön is. Az uralkodócsaládhoz a világ minden államából részvétáviratok egész özöne érkezik és legelsőnek futottak be teljesen egyszerre Doumergue francia köztársasági elnök és Hindenburg német köztársasági elnök, valamint Hortly magyar kormányzó részvétáviratai.

EGEDÜS IRLAPIRODA
KÖLCSÖN-KÖNYVTÁRA

Siessen! Iralkozzék be minél előbb, ahol a legújabb román, német, magyar, francia kiadványokból több, mint 8000 kötetből álló könyvtárban válogathat

Ötvenkilenc olasz hőst exhumáltak a váradai temetőkből

Az idegen hősök bukaresti temetőjébe szállították az olasz katonák földi maradványait

Néhány napja föltűnt a nagyváradai utcákon egy elegáns olasz katonatiszt, capitano Vespasiani, a bukaresti olasz katonai attasé adjutánsa. — Vespasiani kapitány hősi halott bajtársaiért jött ide. Öt napig járta a temetőket, hogy exhumáltassa a háború alatt a nagyváradai kórházakban elhunyt olasz hősök hamvait. — Ez alatt az öt nap alatt ötvenkilenc olasz katona sírját ásatja fel. Vespasiani kapitány maga sem hitte, hogy Nagyváradon ilyen nagyszámu sírra bukkan. Körülbelül harmincöt-negyven exhumálandó tetemre számított, de csak a Rulikowszky temetőben negyvennél több olasz bajtárs sírját találta meg. Az olasz temetőben pedig egy ismeretlen itáliai hős fejfája ötlött a szeme elé. Három évvel ezelőtt öt olasz tiszt porrá omlott tetemét szállították Nagyváradról az anyaföldbe. Most pedig a bukaresti „Mermontele Eroilor” a hősi halottak emlékére alakul intézmény, amely egész Románia területén már évek óta folytatja munkásságát, az összes Nagyváradon nyugvó olasz hősi halottakat exhumáltatta.

Vespasiani kapitány meghatottan emlékezik meg Jorga kapitányról, aki szomorú kötelességben osztályos társa volt, amikor a romániai temetőket járta.

— Jorga kapitány ur, aki többször járt Nagyváradon is — mondja Vespasiani kapitány — néhány hónappal ezelőtt váratlanul meghalt.

Az olasz kapitány kitűnően beszél románul.

— Már 1901. óta élek Romániában — beszéli Vespasiani — hosszú időn keresztül munkatársa voltam a bukaresti Universitásnak.

— Hová viszik a hősök hamvait Nagyváradról? — kérdeztük a kapitány urat.

— Elcsesztett bajtársaim földi maradványait egyelőre a bukaresti közös temetőben helyezték nyugalomra. Ezt a dísztemetőt az állam adta az idegen hősök számára.

Az öt napi fáradhatatlan munka szomorú eredménye a Rulikowszky-temető kápolnájában várta a szertartás kezdetét, amikor megindult ötvenkilenc koporsó a hősi tetemekkel a pályaudvar felé.

Akkora koporsók, mint egy-egy gyermeké. Hiszen csak csontok vannak benne.

Reggel kilenc órakor érkezett Oswald román kath. segédlelkész, minisztráns gyerekekkel a temetőbe, hogy beszentelje az itáliai katonák földi maradványait. Nem sokára Batir tábornok-hadosztályparancsnok élén az ezredek küldöttségei érkeztek a ceremóniához. Majd Maghier gör. keleti püspök, aztán Pap Gligor kano-

nok, Mayer esperes, Mihuc esperes léptek a kis kápolnába.

A várost Craciun tanácsos, a rendőrséget Costescu igazgató, a megyét Fildán vármegyei főjegyző képviselte.

Kívül három hatalmas tűzérősi szekér várta a koporsókat. Egy század díszkatonaság feszes vigyázzban a temető kapujánál és gyászindulók zendültek föl a kato-

nazenekar érces hangszerein. A szertartás rövid ideig tartott. Alig hogy véget ért, megindultak a négylovas hatalmas szekerek, melyekre gyorsan, de óvatosan ráhelyezték a kis koporsókat, virágok közé.

Aztán megindult az impozáns menet, amelynek élén hatalmas koszoruk légioja vonult az állomáshoz.

Jóváhagyták Várad költségvetését

A főszámvevő nyilatkozata

Rosescu (Veres) Béla főszámvevő, aki napokon keresztül a belügyminisztériumban folytatott tárgyalásokat a költségvetés jóváhagyása tárgyában, ma reggel hazaérkezett és tárgyalásairól a következő nyilatkozatot tette:

— A belügyminisztérium a költségvetést bizonyos módosításokkal jóváhagyta. Ezeket a módosításokat már a tanácsnak nem kell tárgyalnia, mert olyan természetűek, amelyeket a miniszter többször elrendelt, de nem hajtották végre.

E perctől kezdve Nagyvárad városának jóváhagyott költségvetése van. Az új költségvetés szerint nem lehet díjnokokat alkalmazni és az üresedésben levő állásokat nem lehet betölteni.

Megkérdeztük a főszámvevőt, nem hallott a belügyminisztériumban a polgármesteri kinevezés jóváhagyásáról?

— Értesülésem szerint — mondotta a főszámvevő — ezek a kérdések csak a parlamenti szekció befejezése után kerülnek elintézésre.

Haldoklik az orosz emigránsok „cár”-ja

— Az Estilap eredeti tudósítása —

Párisból táviratozzák:

Nicolaevici nagyhercegnek, az orosz emigránsok „cár”-jának állapota igen válságosra fordult. A nagyherceg már napok óta betegeskedik, most ájulási rohamok környékeznek és alig van eszméletnél. Magas korára való tekintettel, tartanak attól, hogy a halál minden pillanatban bekövetkezik.

Merénylet a magyar miniszterelnök helyettese ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: Vass József helyettes miniszterelnök ellen tegnap merényletet követtek el, amely könnyen végzetessé válhatott volna.

Este tíz órakor a Ráday-utcai Szent Imre kollegium előtt egy középkorú idegesen járó-kelő embert láttak, aki valamire várakozott.

Egyszerre megérkezett a miniszterelnök helyettes autója a kollegium elé, ahol Vass miniszternek a lakása van. Amikor a miniszter kiszállt az autóból, a várakozó férfi nekiugrott és felemelte botját.

— Nem bírom tovább! — haragta félelmetes hangon és fenyegetőleg nekitámadott a gyanútlan miniszternek.

Ferry és Sebestyén titkárok, — akik a miniszter társaságában voltak, megakadályozták a merényletet, kicsavarták a botot a támadó kezéből.

— Mit akar maga tulajdonképpen? — kérdezte a miniszterelnök-helyettes a támadójától, aki azonban nem válaszolt.

Erre átadták a merénylet az odasiető rendőrnök, aki bekísérte a főkapitányságra.

Itt kiderült, hogy a merénylet dr. Szegedi Ernőnek hívják. A kihallgatás alkalmával nagyon zavartan viselkedett, a kérdésekre egyáltalában nem felel, vagy teljesen értelmetlen feleleteket adott úgy, hogy valószínűnek tartják, hogy nem épelméjű.

Vass miniszter kijelentette, hogy sohasem látta a merénylet. Az esetnek semmi nagyobb jelentősége nincs. Az eljárás megindult.

A nyomozás megállapította, hogy dr. Szegedi Ernő nyugalmazott főjegyző és viselkedése annyira izgatott, hogy rendőrorvos vizsgálja meg elméleti állapotát.

Ford Kamion

kifogástalan állapotban
olcsón eladó

„Moio” mechanic

Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 17

Kidobunk

6000

pár

**divatos nyári cipőt
kivételes olcsó árakon!**

Csak két hétig tart!

„Derby” cipőgyár r.-i. fiókja:

I. Nic. Iorga (Zöldfa-u.) 7.

II. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5.

Selejtes osztály.

Gyáregület

Eltemették Bécs halottait

Ötvenkilenc koporsó... — Politika a temetőben — Drágul a pénz

Az Estilap bécsi tudósítójától

Bécsből táviratozzák: Az osztrák főváros tegnap délután adta meg a végtisztességet az elmúlt heti tüntetés halott áldozatainak. Az egész város egy nagy siralomházzá változott, minden házról fekete zászlók lengtek alá, minden ütemben megállott a munka, az üzleteket lezárták és százezrek kísérték utolsó útjára a katasztrófa áldozatait.

Ötvenkilenc egyszerű koporsó állott egymás mellett, s amikor a gyászszertartásnak vége volt: a köztársasági védőrség tagjai vállukra vették a koporsókat és úgy vitték a központi temetőbe.

A temetésen a megbetegedett Seitz polgármester helyett a város nevében Speiser tanácsos, a szociáldemokrata párt nevében Ellenbogen képviselő, a kommunisták részéről Köpelnick, míg a német szociáldemokraták, valamint a francia és a cseh szociálisták nevében Adler Frigyes tartott beszédet. A beszédok elhangzása után elénekelték a munkás himnuszot és a temetés minden zavaró incidens nélkül ért véget.

Száradjanak ki a katasztrófák gyökerei.

Bécsből jelentik: A városi tanács képviselője Seiper a gyászbeszédben azt mondta, hogy minden erőket latba kell vetni a város kiépítéséhez, hogy elkerüljék az idő, amikor az ilyen katasztrófák gyökerei kiszáradnak.

Ellenbogen képviselő hangsúlyozta, hogy az elhunytak csupán eszközök voltak a világtörténelemnek s koporsójuknál egész Ausztria megfogadja, hogy minden erejét a szabadság országának megeremelésére fogja fordítani.

Nagy visszatetszést keltett a kommunista Köpelnick beszéde, amely nyílt vád volt a polgári társadalom és a kormány ellen.

Beszédét többször megszakították ilyen közbeszólások:

— Ne politizáljon! Itt nincs kommunista gyűlés!

A temetési szertartás alatt, amely harmadfél óra hosszáig tartott, egymást érték a megrázó jelenetek és több baleset is fordult elő.

Törvény védje a köztársaságot

Grázból jelentik: A steier tartománygyűlésen a nagyméret képviselők indítványt nyújtottak be, amelynek célja, hogy a bécsi események megismétlődését, törvényhozási úton egyszer s mindenkorra lehetetlenné tegyék. Az indítvány szerint a tartománygyűlés felszólítja a szövetségi kormányt, hogy nyújtson be törvényjavaslatot a köztársaság védelmére. Az elfogadandó törvényjavas-

lat a legszigorúbb megtorlásokat tartalmazza a fontos üzemekben kimondandó sztráikok ellen és adjon hatalmi eszközöket a kormánynak, hogy elháríthasson bármilyen az állami rend és biztonság elleni merényleteket.

Jobbról és balról

Bécsből táviratozzák: A kommunisták Rothe Fahne és a horogkeresztesek Volkskampf című lapjait ma lázító tartalmuk miatt elkobozták.

Drágul a pénz

Bécsből táviratozzák: Az Osztrák Nemzeti Bank az eskomtváltó és érték-kamatlábat hat százalékról hétre emelte fel.

SPORT

Folytatódik az országos bajnokság?

Vasárnap két mérkőzés kerül lebonyolításra és pedig az Unirea Tricolor (Bukarest)—Coltea (Brassó). Kinizsi—Universitatea. Előbbi Brassóban kerül lejátszásra, míg az utóbbi helye nincs még elhatározva és valószínűleg sorolás után lesz megállapítva.

Nagyon könnyen megtörténhetik, hogy Nagyváradot szemelik ki a mérkőzés színhelyéül.

A közöndöntőbe bekerült négy csapat közül csak kettőt ismerünk: a Kinizsit és az Universitátaat, a Colteat csak névleg, míg az Unirea-Tricolor teljesen ismeretlen előttünk. Az országos bajnokság döntőjébe valószínűleg a Kinizsi és a brassói Coltea fog

bekerülni, s ez esetben az országos bajnokságot már is bátran el lehet könnyelni a Kinizsinek.

Az országos bajnokságért eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

Julius 3. Mihai Viteazul Chisinaev—Maccabi Csernovitz 6:0, Unirea—Tricolor Bukarest—HTV Szeben 3:2.

Julius 17. Unirea—Tricolor—Mihai Viteazul 4:4, megismétlés után 4:3, Coltea—DVA 7:1, Universitatea—AMTE 3:0, Kinizsi—Olympia 6:1.

Most még csak azzal nem vagyunk tisztában, less-e vasárnap egyáltalán valami?

7 mérkőzés, 7 győzelem 38:7

Az első magyar profi-bajnok romániai turája

Nem minden csapat dicsekedhetik egy oly sikeres turával, mint a Ferencváros, amennyiben az első mérkőzéstől eltekintve, melyet a Kinizsivel szemben csak minimális gólaránnyal nyert meg, a többi mind impozáns góldifferenciával nyerte.

A Ferencváros romániai turájáról az alábbi kis statisztika készült:

Játszott hétszer, győzött hét-

szer, adott gólt 38-at. Kapott gólt 7-et.

A lejátszott mérkőzések pontos eredménye ez:

Ferencváros—Kinizsi 2:1.
Ferencváros—Arad komb. 4:1.
Ferencváros—Camp 8:1.
Ferencváros—Juul 9:3.
Ferencváros—Minerul 7:1.
Ferencváros—Amator Galati 3:0.
Ferencváros—Juventus 5:0.

Elmaradnak a tüntetések miatt a salzburgi ünnepi játékok

— Az Estilap eredeti távirata —

Salzburgból táviratozzák:

Az Európa-szerte nagy népszerűségnek örvendő ünnepi játékok vezetősége elhatározta, hogy a bécsi zavargások miatt az idén a szokásos ünnepi játékokat nem tartja meg, mert az idegenek bizalmatlanok Ausztriával szemben és alaposan tartanak attól, hogy az idegenek távolmaradása miatt az ünnepi játékok deficitel végződnek.

Négyezer zálogcédulát találtak Tolnai-Turteltaub társánál

Budapestről táviratozzák:

Tegnap délelőtt megjelent a főkapitányságon egy fővárosi ügyvéd és előadta, hogy tegnap délután az irodájából ellopták egy nagyobb értékű ezüstkazettáját. Bejelentette azt is, hogy egy Geszthy Károly nevű ügyfelére gyanakszik, aki tegnap irodájában járt és a szobájában tartózkodott azon a címen, hogy irások üzretet akar hagyni neki.

A detektívek ma előállították Geszthy Károlyt a főkapitányságra. Rövidesen megállapították, hogy társa a közismert nemzetközi szélhámosnak, a Nagyváradon is jól ismert Tolnai Turteltaubnak. Geszthy saját bevallása szerint négyezer zálogcédulát tart a lakásán. Az ezüst kazettát azonban nem találták meg nála.

A rendőrség most folytatja a nyomozást, hogy megállapítsa a zálogcédulákból, milyen bűnök terhelik a négyezer zálogcédula boldog tulajdonosát.

Az „eltűnt” fiú

elcpta aggódo anyja összes családi ékszereit.

Budapestről táviratozzák:

Néhány nappal ezelőtt eltűnt özevy Weisz Antalné Andor nevű fia, aki huszonegy éves, Csáky László barátjával együtt. Az anyja kétségbeesetten jelentette be fia eltűnését a rendőrségen és közölte azt a gyanúját, hogy fia öngyilkos lett.

Néhány nap múlva azonban felfedezte, hogy fiával együtt félmilliárd korona értékű ékszerei is eltűntek a lakásból. A detektívek most már gyanakodni kezdtek, hogy az ékszereket a fiuk lopták el. Hosszas nyomozás után rájuk is akadnak egyik előkelő budapesti szállodában, ahol főuri és költekező életmódot folytattak.

A szökevények bevallották, hogy tényleg ők lopták el az ékszereket, nevetséges áron elkötvavetyélték és az árából nagyszerűen éltek napokon át.

A fiukat hazaszállították szüleik lakására.

NÁDOR KÁLMÁN KOTTA-KIADVÁNYAI VEZETNEK

Minden NÁDOR-kiadvány kapható a Hegedűs-Hirlap-iroda zenemű-oszlopjában
::: Vidékre is küldjük :::

Százas bankó, nesze cigány...

Csak egy éjszakán legyen enyém a fájdalom

Ugy megyünk el egymás mellett...

Szeretem a cigányzenét... stb. stb.

Genfi emlék

A Nemzetközi Munkügyi Konferencián

Egy akol, egy pásztor. Az akol: a Batiment Electoral, ez a furcsa modern palota, Genf egyik legforgalmasabb részén. A pásztor: Sir Atul Chatterjee, sötétbarna hindu ur, aki elnököl a palota dísztermének emelvényén. És a nyáj: a közel félszáz ország delegátusai, még pedig a profétái szimbólum teljessége kedvéért: munkaadó- és munkáskiküldöttek egyaránt. A jámbor genfi polgár, amint a Batiment Electoral mellett elhalad, már fel sem néz az alkalmi cégláblára, amely a palota két főbejárata fölött lebeg: *Conférence Internationale du Travail*. Nemzetközi Munkügyi Konferencia. Ez már a tizedik, mióta a Népszövetség fennáll. Mert a genfi Oraculum megalapítóinak arra is volt gondjuk 1919-ben, hogy megcsinálják a Bureau International du Travail-t, a Nemzetközi Munkügyi Hivatalt, amely évről-évre konferenciákat rendez. Jó alkalom körülbelül ötven ország munkaadóinak és — alaposan kiválasztott! — munkásainak egy kis kirándulásra — alkotmányos költészen.

A Népszövetség — bár az integrál — wilsoni — demokrácia jegyében fogantatott — mégis exkluzív testület. Diplomatai köré és a Konferencia egészen más. Bemehetsz, ha akarsz, a sajtóbejárati és leülhetsz a delegátusok körvont közelemben. Vagy nem társz oly messzi és leül a bejárattól két lépéssnyire oldalt a büfében. (Legtöbbször így is csinálják.) Felmehetsz a karzatra, ahova az egész konferencia alatt csak véletlenül téved be egy-két szerény német turista, talán vándorlegény, aki nem merészkedik munkássorsa intézőinek közelébe.

Mit csinált eddig a Munkügyi Hivatal? — kérdezhetnéd. A háború után való első évben, amikor még elég frissek voltak a háborús éra szociális ígéretei, törvénybe iktatta, csaknem minden államban, a nyolcórás munkanapot. Azóta pedig szép szóval gyekszik minden országban természetesen dologgá tenni a szociális gondoskodást. A Hivatal igazgatója: Albert Thomas, mérsékelt szocialista, kedvelt embere a kormányoknak és bizonyos, hogy minden országok mérsékelt munkássága többet várhat az ő józanul alkudott olajcseppeitől, mint lelkesmeretlen vabankörök bujtogatásától.

Sok még a tennivaló, — és szó róla: a Hivatal rengeteg nyomtatványt kiad s a fizikai és szellemi munkásság életének minden legapróbb momentumait érinti. De ez a Konferencia — majdnem Vereinsmeierei, egyesületi, a Földet átfogó dimenziókban. Delegátusok százai vitatkoznak ezen a Konferencián, önálló mandátumuknak igazolásával, azután az egyesülési szabadságról, a betegbiztosításról, a munkabér-minimumról. Kétségtelenül igen fontos problémák. De a viták át tartó tanácskozás szövegei elsodorják a lényegét, úgy látszik, nem veszi tulko-

molyan, még kevésbé tragikusan a Konferenciának azt a hivatását, hogy a benne képviselt államok szociális törvényhozása számára anyagot készítsen...

Csak egy ülésen voltam jelen, de azt mondják, mindegyik ilyen derült hangulatu. — Maga a hindu elnök Sir Atul Chatterjee a hangulat-teremtő. Ez a barna ur „civilben” India londoni főbiztosa s a Munkügyi Hivatalban az angol kormány delegátusa, angolul vezeti a tanácskozásokat. Egy szavát sem lehetne hallani, ha nem volna előtte az asztalon egy kis masina, amely felszállítja a hangot az egyik oldalkarzatra, a haut-parleurbe. Így aztán Sir Atul Chatterjeének csak a szája mozgását látni — a hang fentről szóródik széjjel és a hasbeszédnek ezt a modern formáját szórakozásképpen élvezettel hallgatja a sok kitarító delegátus. Annál is inkább, mert az elnök nem-komoly elemet is belső beszédébe, melyeken munkás együtt derül a munkaadóval. Proféták, vigyázatok hát: a derü — a nagy kiegyenlítő, jóval a szociális probléma komoly megoldása előtt!

Kik is vannak hát itten? Fent, az emelvényen, a hindu elnök mellett, Albert Thomas, a Munkügyi Hivatal igazgatója, aki ezen a Konferencián főtitkári tisztséget tölt be, de tulajdonképpen ő irányítja az egész tanácskozást. Kint, a ruhatarban láttam Paul-Boncour finom profilu, arisztokratikus, öszi-féjét. Csak épen, hogy benéz ide a nemrég harcos szocialista francia ügyvéd, a mai Franciaország egyik legragyogóbb szónoka.

Hja, Paul-Boncour követi a régi francia szocialisták utját — magyarázza egy német Ministerialdirektor egy japánnak. — Már annak idején azt is szemére vetették, hogy tulcsok jár az arisztokrata szalonokba, azután meg szívesen vállalja fejedelmi kliensek megbízását. Ilyenkor ő csak ki tudta vágni magát Lassalle-lal és Hatzfeld grófnéval és mindenkit elhallgattatott. De amióta egy-két reakciónak mondott törvényjavaslat előadójául vállalkozott a Kamarában, azóta a Lassalle-párhuzamról mindenki gunyosan mosolyogva beszél és inkább Milerand-t és a francia jobboldal többi exszocialistáját emlegetik!

Itt van Jouhaux is, a szakszervezeti vezér és Peyer Károly, a budapesti szociáldemokrata képviselő is eléggé szereplő alakja a Konferenciának. Az olaszok főleg fascista szakszervezeti delegátusokat küldtek. Nagyiparos és nagybirtokos-munkaadók Németországból, Lengyelországból, Chiléből, Argentínából épen úgy, mint Dél-Afrikából, vagy Portugáliából és Japánból. Itt volt Tolnay Kornél, a M. A. V. egykori igazgatója és itt van Ernest Mahaim liégei egyetemi tanár, duzsakállu agg tudós, akit mindenki tisztelettel néz és aki jóságosan néz vissza kettős szemüvegén. Egy fiatalarcú ur az Adeverult olvasza: ez Flueraş, román munkásdelegátus. Trancu-Jasi-t hazaszóljotta a kormányváltózás, viszont itt van az angol parlament egy híres nőtagja: Miss Margaret Bond-

field. Hajdani szép vonásait letörlik a komoly idők. És még egy angol delegátus: Mary Pickford, — de nem a mozistár!

A szónokok sűrűn változtatják egymást — és a tolmácsok is, mert itt aztán francia, angol német és olasz egyképen járja. Most például négy nyelven azon vitatkoznak, hogy a mezőgazdasági munkásokra is ki kell terjeszteni a biztosítási kötelezettséget. E körül nagy nézeteltérések vannak és ilyenkor kitörnek az általánosítások:

— A munkások legyenek megértők a munkaadók érdekei iránt! — dobja be a jelszót egy délamerikai „patron”, aki állítólag fagyaszott hussal el tudná látni fél Európát.

Egy öreg belga munkásdelegátus, mult századbéli francia regények munkásvezértípusa méltóságteljes, romantikusan pózoló, így replikáz:

— Mi mindig megértők voltunk. Önökön a sor!

Taps a munkásdelegátusoknál, jóvialis ellentmondás a munkaadóknál, minden harag nélküli, különben is elvegyülve ülnek.

Már szavazni kellene valami javaslat fölött, de a hindu elnök pár percre felfüggeszti a vitát, hogy Sukri-Kai bej volt török külügyminisztert üdvözölje. A delegátusok nem is tudják, milyen nagy esemény a török excellenciás ur megérkezése. Törökország ugyanis nem tagja sem a Népszövetségnek, sem kapcsolt részei-

nek, de már érdeklődik és ennek jele: az excellenciás bej feltűnése. Az elnök üdvözi, a tolmács lefordítja a beszédet franciára — az erősebbek kedvéért, aztán az egyik széksorból előtör, egyenesen az emelvényre, egy fiatal kövér ur: az ünnepelet bej. Most már ő beszél és nyilvánvalóan a szimpatikus fogadtatás, meg a haut-parleur is tetszik neki, mert nagyon mosolyog beszéde közben. Szociális haladásról beszél, ő, az ifjutörök, — persze, hogy megtap-solják. Egy gyerekképű angol tolmácsolja. Ujabb taps.

Most már lehet szavazni, mert Sir Atul Chatterjee elmagyarázta — s ez alkalommal a gyöngébbek kedvéért a tolmács is, — hogy miről van szó. A javaslat munkás részről történt, tehát a munkásdelegátusok mind mellette vannak és a jegyző névsorolvasására élénk ou-val, yes-szel, si-vel, ja-val felelnek, — már nemzeti hovatartozás, vagy érzelmek szerint. A munkaadók nem szavaznak. Ez is csak derűtséget kelt. ... Így desztillálják a szociális olajcseppeket. Hogy aztán ezek hogyan kerülnek be az államok gépezetébe, az most nem fontos. Szerintem e késő délután, a legfontosabb az, amit a közlemben egy öregedő francia a mellette ülő csinos német nő fülebe sugott félhangosan, érzelmesen, úgy, hogy többen hallottuk:

— Ez aztán javaslat, amit Ön tett! J'appuie l'Allemagne! Támogatom Németországot!

Nyilván valami szociális javaslatról volt szó... (E. I.)

Revízió alá veszik a népszámlálást

Az Estilap bukaresti munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott a bukaresti belügyminisztériumban T. N. Ionescu vezérigazgatóval, aki a népszámlálási osztály vezetője.

Ionescu kijelentette, hogy a népszámlálási eredményeket körülbelül e hó végén teszik közzé, ha az összes adatokat már összesítették.

A vezérigazgató megállapította, hogy

a népszámlálást a legtöbb helyen roppant hiányosan vitték keresztül, úgy, hogy a kormány kénytelen lesz revíziót elrendelni,

ami még ebben az évben megtörténik.

Akik elmulasztották a jelentkezést, azokat meg kellene büntetni, de ilyenek oly sokan vannak, hogy lehetetlenség ezt keresztülvinni.

A családi tanács halálraitelle az apát és a fiu végrehajította az ítéletet

Az óbcesei csendőrség napok óta tartó erélyes nyomozása megállapította annak a szörnyűséges apagyilkosságának a részleteit, amelyről nemrég beszámoltak a lapok.

A csendőrség megállapítása szerint Szabó Mihályné, továbbá 19 éves fia, legidősebb leánya, Börsög Mihályné és annak férje formálisan családi tanácsot tartottak, amely elhatározta az öreg Szabó Mihály meggyilkolását. A tárgyaláson Börsög nevetve állapította meg, hogy az öreg gazda éppen eleget élt már. Órákon át tartó kapacitálásra a fiatal Szabó Márton végre vállalkozott apja meggyilkolására:

— Ha már mindnyájan rajta vagytok, én is ráállok... — mondotta. Az öreg gazda felesége erre homlokán csókolta fiát és a következő reggelre már holtan feküdt az öreg Szabó Mihály.

A Szabó-tanyáról nemrég elbocsátottak egy béresgyereket és ennek a névtelen levele vezette nyomra a csendőrséget. A béresgyerek azóta eltűnt. — Zentánál most fiatal fiu holttestét fogták ki a Tiszából, akin szurástól eredő sebeket konstátáltak és akinek az arca teljesen eltorzult. A csendőrség azt hiszi, hogy a holttest azonos az elbocsátott béresgyerekkel. A nyomozást ilyen irányban folytatják.

Üzlethelyiség berendezéssel együtt Zöldfa-passageban

átadó

Értekezni Reclam férfi con-
fectio üzletben lehet. Zöldfa-
passage 133. 3774

Tusnád - fürdő

(Vasúti állomás, posta és távirat)

„Erdély gyöngye” Csikmege déli ré-
szén, az Ölt folyó gyönyörű völgyében,
656 méter magasságban a tenger színe
felett fekszik. Légtér enyhe hegyvidéki,
egyenletes, mérsékelt meleg. — A
levegő tiszta, pormentes, a fürdőtelepet
a merőföldre terjedő ősfenyvesek bal-
szamos illata járja át. Légtér sajátos
gátnál és fekvése magasságánál fogva
Tusnádfürdő kellemes alhavasi
éghajlatu, elsőrendű klimatikus
gyógyhely.

E fürdő legszebb helyén teljesen ujon-
nan, a legmagasabb igényeknek megfe-
lelően berendezett villában folyó évi
június hó 1-én nyi-
lott meg a **Sebő-penzió**

Elsőrendű magyar és francia kony-
háról, valamint figyelmes kiszol-
gálásról gondoskodva van.

Kiváncra bővebb levélbeli felvilágosi-
tással szolgál

Sebő Imre pénziótulajdonos
Tusnádfürdő.

Elegáns **luxus cipők** méret után
készülnek
Deczkyne Bul. Reg. Ferd. 25.
Klobusiczky-palota
3647

Dr Rácz Sanatorium

ORADEA, Prințul Carol
7

Vizgyógy, szénsav, villanyfénnyel és
hőfürdői, beléző curái **olcsón**
— csak amennyibe az elutazás
vizuma és útiköltsége kerül. —
Gyógyítja, az ideges, kimerült
szív, gyomor, bél rheumás, vér-
szegény, tüdőbetegségeket. — Hízó-
logó-curák. Bennlakó orvosok:

Dr Rácz Ödön igazgató,
Dr. Lichtenegger nőgyógyász-operateur.

Berkovitsné

א. ב. כ. נ.
vendéglője

N. Iorga (Zöldfa) - u. 19
Izletes házikoszt
Mérsékelt abbonoma-árak
Diétás koszt is kapható
Kerthelyiség megnyit

Női tavaszi kabátok
1200 leitől
Női pongyolák és ruhák
195 leitől
nagy választékban a legszebb
kivitelben
Weber Model-áruház
Vahuta (Szt. János)-utca 6. sz. 3681

Rebeles & Fodor

uri szaló 3255
Bazár-épület, színházzal szemben

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 307.50

Zürichi nyitás

BUKARESTI 307.50

BERLIN	12345
NEW-YORK	51950
LONDON	2522
PARIS	2034
MILANO	2823.50
BUDAPEST	9055
PRAGA	1539.50
BÉCS	7310

Váradí árfolyamok

1927. július 20.

	Pézt	Áru
Pengő	29.70	29.15
Dollár	170.50	167.50
Cseh korona	5.05	4.98
Svájci frank	32.80	32.20
Oszták shilling	24	23.50
Francia frank	6.70	6.60
Angol font	828	814
Olasz lira	9.38	9.10

Averescuék még biznak abban, hogy Maniuval megegyezhetnek

Az Averescu-párt felhivata-
los lapja, az „Indreptarea”
írja:

— A pártvezetőség 1927. ju-
lius 13-i ülésén hozott határo-
zat értelmében egyes vezető-
férfiak, a pártfőnök engedélye
folytán, érintkezésbe léptek
Maniu Gyulával, a nemzeti pa-
rasztpárt elnökével, hogy a je-
lenlegi politikai helyzetben kö-
zös akcióra nézve megállapod-
janak.

— Ez a lépés a lehető leg-
engedékenyebb módon történt,
anélkül azonban, hogy a párt-
nak, vagy a tárgyaló személyi-
ségeknek presztízst a legki-
sebb mértékben is érintette
volna.

— Bármilyen lesz is az ered-
mény, az Averescu-pártnak e
lépése fontos politikai aktus-
nak számít. Hasonló lépést tett
a nemzeti parasztpárt elnöksé-
géné Jorga professzor.

Központból fogják fűteni az osztrák fővárost

Villamos fűtésre tér át Bécs tanácsa

Bécs város tanácsa nagy fá-
ba vágja a fejszét: arról be-
szélnek, hogy a várost köz-
ponti fűtéssel látják el.

Az eszme nem új, már alkal-
mazták Amerikában, ahol a há-
ború előtt körülbelül száz vá-
ros központi fűtést létesített,
többnyire villannyal.

Az utóbbi időben hasonló ki-
sérletek történtek Németor-
szágban is, Brémában, Kielben,
Hamburgban, még pedig ked-
vező eredménnyel. Prága és
Brünn szintén be akarja vezetni
legközelebb a központi fűtést.

Brünn erre a célra 45 millió
koronát irányzott elő s a szá-
mitások szerint évente 65 mil-
lió kilogram szénre van szük-
ségre, de úgy remélik, hogy
központi kezelés folytán sok

szén megtakarítanak, azonki-
vül a lakásokat mentesítik a
szállítási költségek terheitől.

Ez a terv adta az ötletet a
bécsi mérnököknek, hogy az
osztrák fővárosba is bevezes-
sék majd a központi fűtést. Mig
a mérnökök azon törik fejüket,
hogy milyen rendszerű gőz-
fűtést alkalmazzanak, a városi
tanács még nagyobb indít-
vánnyal áll elő,

a villamos fűtést akarja
megvalósítani s már is
ajánlatot kér a legmegfe-
lelőbb villamoskályhákra
vonatkozólag.

Az ötlet nagyszabású, de a
bécsi polgárok körében nem
valami népszerű, mert tudják,
hogy a kényelem minden újabb
vívmanját borsos adókkal kell
megfizetniök.

* A béke felé. Bécsből táv-
iratozzák: Ausztria és Nagy-
britannia között megállapodás
jött létre, amely szerint a két
állam között augusztus elsejé-
től kezdve megszűnik a vízum-
kényszer.

* Milliós fagykarak. Prágá-
ból táviratozzák: Most állapi-
tották meg, hogy a májusi fagy
a csehszlovák szőlőkben több
mint háromszázmillió csehszo-
vona kárt okozott.

* Elpusztult lőszerraktár. Ma-
dridból jelentik: Valladolid-
ban a tűzvédelmi arzenál isme-
retlen okból kigyúlt és teljesen
elpusztult. Tizenöt ezer lőgye-
ver és temérdek munició sem-
misült meg. A kár másfélmillió
pezetta.

* Nagy meleg ellen, legjobb
a Dreher-Haggenmacher sör.
Hűsít, üdít, kellemes.

Gyászlobogó helmék

kaphatók Leitner Márton Rt.-nál

* Visszaváltják a színházi je-
gyeket. A színház igazgatósága
közli, hogy az eddigi előadások
ra váltott jegyeket a színház
pénztár a mai naptól kezdve
visszaváltja.

* 1934: a világ vége. Lon-
donból jelentik: Egy angol vi-
dékli lap „pontos számítások”
alapján megállapítja, hogy a
világ vége 1934-ben követke-
zik be. A Jordán közelében
óriási repedés keletkezik a
föld kérgén. A tenger ezen a
repedésen bezúdul a föld forró
középpontjába és a fejlődő gö-
zök szétrobbantják az egész
földgolyót. Az angol lap meg-
nyugtatóul hozzáfűzi jósolá-
hoz, hogy még a világ vége
előtt Oroszországban megszü-
nik a bolsevizmus.

* Lóhoz kötötték a lókotó
Nápolyból jelentik: A marha-
vásártéren egy tolvaj felül
egy parasztagazda szekérére
és elhajította a lovakat. Mikor
a vásáros paraszt észrevette,
hogy eltűnt a kocsija és egye-
sektől hallotta, hogy merre ha-
tották el a lovát, automobil-
fogadott s utána eredt a tolvaj-
nak. Az országuton utól is-
érte, felugrott a szekérre, a
tolvajt fejbe vágta, azután meg-
kötözte és kötélen az egyik
ló farkához erősítette. Így ha-
totta a szekeret néhány kilo-
méterre s mikor észrevették, a
ló farkához kötött tolvaj már
félholt volt. A parasztot letar-
toztatták.

* Kiseb lesz a dollárbank-
jegy. A világ leggazdagabb
kincseskamrája, az amerikai
államkincstár a takarékoság
dicséretes példáját mutatja
egyik legutóbbi rendelkezésé-
ben. Az Egyesült Államok ál-
lamkincstára ugyanis elhatá-
rozta, hogy a dollár bankje-
gyeket ezentúl lényegesen ki-
sebb formában fogja nyomtatni.
A tervezet szerint a dollár
bankjegyek egyharmad hü-
velyknyivel rövidebbek és há-
romnegyed hüvelykkel keske-
nyebbek lesznek, mint eddig
voltak. Ez a látszólag jelen-
téktelen megkisebítés az új
bankjegyek előállításánál éven-
ként kétfélmillió dollár megtaka-
rítást jelent.

* Modern bilincsek. Berlin-
ből jelentik: Egy magdeburgi
rendőrtisztviselő szabadalmat
kapott egy a fegyencék szá-
mára konstruált cipőre. A cipő
bokán felül ér és hajlított acél-
lemezből készült. Belül
filccel van bélelve. A cipőt, mi-
helyt a lábba van, lakattal le-
lehet zárni, úgy, hogy ne lehes-
sen lehúzni. Amíg a cipő a fe-
gyenc lábán van, erősen korlá-
tozza a bokaizület mozgását,
ugy, hogy a fegyenc nem képes
szaladni, vagy ugrani. Így a
modern bilincs megakadályoz-
ná a rabok szökését — ha a
humánusan gondolkodó jogi-
szok tiltakozása dacára beve-
zetnék a német fegyintézetek.

LEGUJABB

Felbontották a király végrendeletét.

Bukarestből jelenti a Rador: A regenszék hétfele kezdi meg munkáját és a Calea Victoriei régi királyi palotában fog székelni.

Ma délelőtt Stelian Popescu igazságügyminiszter Sinajában a királyi család jelenlétében felbontotta király végrendeletét. Az elhunyt király végrendeletét, valamint az uralkodónak a miniszterelnökhöz intézett levelét, a Monisthorul pénteki száma fogja közölni.

Tegnap, mint a nagyvezérkarhoz tett közlések jelentik, az ország összes helyőrségei letették a hűség esküt Mihály királyra. Buzdugán, a Semmitöszék elnöke lemondott az állásáról.

A gyászvonat utban Bukarest felé.

Ma déli tizenkét órakor Sinajából elindult az udvari gyászvonat, amely az elhunyt Ferdinánd király holttestét Bukarestbe szállítja. A vonat menetrend szerint pontban fél 5 órakor érkezik a főváros határára. Százegyzet ágyulövés jelzi az elhunyt uralkodó földi maradványának megérkezését Bukarestbe. A gyászvonat a Sotocenji királyi palota előtt áll meg s a palota nagytermében még ma este felravatalozták az elhunyt uralkodót.

A szerb király Bukarestben.

Belgrádból jelentik: Sándor szerb király ma udvari különvonattal Bukarestbe utazott.

Az igazságszolgáltatás gyászja.

Az igazságügyminiszter a nagyváradi ítélőtáblához és törvényszékhez rendeletet küldött, amelyben azt az utasítást adja, hogy a július 22-iki tárgyalásokon ki kell hirdetni, hogy I. Ferdinánd király temetése napján nem lesz semmilyen tárgyalás.

MIKLÓS HERCEG AUTOJÁNAK BALESETE.

Mig Miklós herceg Sinajában tartózkodott, az alatt sofőrje Konstanában maradt a herceg autójával. Amint az autó teljes sebességgel a Str. Carolon haladt, nekiütődött a járgányjáró szegélyének, úgy, hogy felugrott az aszfaltra, majd nekiütődött egy házfalnak. Szerencsére, a sofőr idejében kiugrott, úgy, hogy emiatt semmi kár nem esett. A járgányt megindult.

Dr. Caba Agoston tanfelügyelő állásában. A közoktatási ügyminiszter ur folyó évi július hó 15-én kelt 83781-927. számú rendeletével utasította dr. Caba Agostont, hogy Biharvármegyei tanfelügyelői állását azonnal foglalja el. Dr. Caba a hivatalt ma délelőtt át is vette és munkájával megkezdte.

Kinos botrány Grozavescu lakásán

Grozavescuné közjegyző kíséretében behatolt meggyilkolt férje lakásába és leltározni akart — Izgalmas jelenet Grozavescu édesanyja és a gyilkos asszony között

Az Estilap bécsi tudósítójától

Az elhunyt Grozavescu hagyatéka körül páratlan izgalmak és drámai jelenetek játszódtak le tegnap a világhírű tenorista bécsi lakásán. Mint bécsi tudósítónk táviratozza, Grozavescuné, aki a felmentő ítélet után nyomtalanul eltűnt Bécsből, tegnap váratlanul megjelent meggyilkolt férjének a lakásán, ahol most Grozavescuné anyja és testvére laktak.

Minden bejelentés nélkül lépett be a szobába Grozavescuné, egy közjegyző társaságában.

Amikor Grozavescu anyja meglátta a belépő asszonyt felsikoltott és erővel rákiáltott:

— Mit keres itt maga gyilkos! Azonnal takarodjék ki!

Grozavescuné kijelentette, hogy ottmarad, mert a hagyatéka egyes tárgyairól személyesen akar rendelkezni és pedig a közjegyző jelenlétében.

Izgatott szóváltás keletkezett ekkor a világhírű tenorista édesanyja, testvére és volt felesége között. Grozavescu édesanyja magánkívül tiltakozott az ellen, hogy az asszony meggyilkolt férjének

küszöbét átlépje, majd, mikor látta, hogy minden kísérlete hiábavaló, lányával együtt elhagyta a szobát.

Grozavescuné egyedül maradt a közjegyzővel, de a kiállott izgalmak hatása alatt ő is ideggörcsöket kapott és anélkül, hogy szándékát végrehajtotta volna, a közjegyzővel együtt egyszálalt állapotban távozott a lakásból.

Grozavescu édesanyja, magánlaksértés miatt feljelentést tett a bíróságnál Grozavescuné ellen és a rendőrségnél keres oltalmat az asszony kísérletezései ellen.

Másfélezeréves temetőt találtak Magyarországon

A lakosság kifosztotta az ősrégi sírokat

Kaposvárról táviratozzák: Igárgeres és Somogyacsa községek közelében egy hatalmas régi temetőre akadnak. Megállapították, hogy

több mint másfélezer éves longobárd temetésről van szó,

amely megbecsülhetetlen történelmi és művészettörténeti emlék.

Az itteni lakosság — amint kiderült — már hosszabb idő óta a temető kifosztásával foglalkozik. Keresik a csontvázakat, mert karjaikon igen értékes ékszereket találnak.

A lakosság nem szolgáltatja be ezeket a műkincseket, hanem a

somogyi parasztlányok felrakják magukra és viselik.

Külön szakértő bizottság szállott ki a helyszínre, amely

a leányokon milliókat érő másfélezer éves fülöngyöket és karpereceket látott.

A leányok kétségbeesve tiltakoztak az ellen, hogy az ékszereket tőlük elvegyék, azokat az ő jogtulajdonaiknak tartották.

Most rendszeres kutatás indul meg a régi temető feltárására és természetesen összegyűjtik a műkincseket is, amelyek előrelátólag világhírességre tesznek szert.

„Kedves uram, sziveskedjék ideadni a pénztárcáját, mert éppen pénzzavarban vagyok!”

Londonból jelentik: A newyorki rendőrség arról értesítette a londoni rendőrséget, hogy Bert Williams, a híres amerikai bandita több társával együtt alkalmasint Anglia felé szökött és kérte letartóztatásukat. Ez a bandita nemrég szökött meg a sonneticuti fegyházból és egy régi cimborájával szövetkezve, hamarosan meggazdagodott.

A két bandita elváltoztatta az arcát, elegáns ruhába öltözött és előbb Long Islandban, majd Newyorkban és más amerikai városokban látogatt meg gazdag embereket.

A legszebb modorban, udvariasan bántak el áldozataikkal. A kellemeshangú Bert Williams felszólította áldozatát:

— Kedves uram, sziveskedjék ideadni a pénztárcáját, mert éppen pénzzavarban vagyok.

Ezalatt társa egy hatalmas revolverrel állt mellette. Legutóbb Silvermere bankárt rabolták ki így, azután a bankár feleségét is udvariasan felszólították, hogy adja át nekik ékszereiket. Olyan udvariasak és jómodorúak voltak, hogy sem a bankár, sem felesége nem tagadhatták meg kérésüket, de távozásuk után mégis értesítették telefonon a rendőrséget az esetről. Mire a rendőrök megérkeztek, a két bandita már messze járt.

Utóbb hét „segédet” is tartottak, hogy egész társaságokat is megtámadhassanak és kirabolhassanak.

Bert Williams, amikor társát nemrég kézrekerítette a rendőrség, a segédekkel együtt megszökött. A rendőrség azt hiszi, hogy valamelyik gőzösön Anglia felé menekült.

Köteles-e együtt lakni az anyósával a vő?

Budapestről jelentik:

Egy pénzügyi tisztviselő, aki végigküzdötte a háborút, 1918 végén hazatért.

A háború alatt felesége — a férj beleegyezésével — összeköltözött édesanyjával. Most azonban a férj, aki sohasem szeretne anyósát, azt követelte, hogy felesége hagyja ott az anyóssal közösen birt lakást és vele együtt új lakásba költözzék.

Emiatt differenciák támadtak a házastársak között, mert az asszony nem akart anyjától megválni. Végül is a pénzügyi tisztviselő hűtlen elhagyás címén váloptert indított felesége ellen.

Végso fokon most került a per a királyi Kuria elé. A legfelső bíróság a férjet elutasította keresetével. Az ítélet indokolása szerint, ha a férj már egyszer beleegyezett abba, hogy felesége az anyjával összeköltözzék, akkor a házassági életközösség visszaállítását csak akkor tagadhatja meg, ha

bizonyítja, hogy a békés házasság folytatását az anyós magatartása komolyan veszélyezteti.

Ezt azonban neki bizonyítani nem sikerült. A nő jogosan tagadta meg férje kívánságát és így az ő különélése hűtlen elhagyásnak nem tekinthető.

Kell-e villany és víz a Mélyárok lakóinak?

Tudomásul hozzuk az érdekelteknek, hogy a város állandó választmánya a Mélyárok lakosainak folyó évi június 26-án a villany és vízvezetési hálózathoz való hozzájárulások megállapítása céljából megtartott értekezletének jegyzőkönyve alapján, tekintettel arra, hogy ezen az értekezleten csak 36 érdekelt jelent meg s minthogy az érdekeltek száma 92 ilyen módon a lakosság többsége nem volt jelen s ezért az új közigazgatási törvény 247-ik paragrafusa alapján a hozzájárulások nem voltak megállapíthatók: elhatározta, hogy ezen célból Spitzer Benjámin városi tanácsos elnöklété mellett egy új értekezletet fog összehívni.

Az új értekezletet a polgármester ur folyó évi július 24-iki (vasárnap) délelőtt 10 órára tűzte ki s a város háza nagy tanácstermében lesz megtartva.

Figyelemztetjük az érdekelteket, hogy amennyiben a lakosság többsége ez esetben sem fog az értekezleten megjelenni, a város állandó választmánya ezt a tárgyat le fogja venni a napirendről.

Oradea, la 18 Julie 1927.

Primaria Oradului Municipal

Omega, Schaffhauseni
és valódi **Glashütter órákat**
olcsón vásárolhat 3073 **HERBST**
Mária Királyné-tér 1.

Butorok

tulhalmozott raktár miatt

Óriási árlészállítással

Complett hálók 14.000, Telehálók
20.000 leitől a legjobb minőség-
ben, vételkényszer nélkül meg-
tekinthető

Steinernél

Avram Iancu (Kossuth-utca Sas-
palota pincéjében.

Fogászati rendelő

Brailanu (Szaniszló)-utca 4.

Foghúzás érzéstelenítve 40 lei
Fogtömés plombálva .. 50 lei
Fogkoronák 100 leitől
Fogak porcellánból .. 70 leitől

Fogak fehérítése

Szegény fogbetegeknek ingyen
rendelés

Fogyókúrák figyelmébe!

Megjelent! Megjelent!
Iss gut und bleib Schlank

című

Ulstein Sonderhefte

a következő tartalommal:

Iss gut und bleib schlank
Zudick zudünnensein beruht meistens
auf falscher Ernährung
Kalorienmengen, die normale Menschen
am Tage verbrauchen
100 Kalorien wo Man sie nicht ver-
muet
Bekämpfung des Hungers
Gewichtserhaltende Diät und letzte
Warnung

Kaloria táblázat mellékelve van.
ár 70— lei.

Kapható a Hegedüs
Hirlapirodában.

Utlevéleket vizumokat

pontosan, gyorsan elintéz a
Hegedüs Hirlapiroda

Vizumárak
a legújabb rendelkezés foly-
tán a következők:

Magyar vizum 580 lei
Cseh 600 lei
Osztrák 620 lei
Jugoszláv 950 lei
Jugoszláv fürdő
vizum 294 lei
Francia vizum
(1 személy) 840 lei
Olasz vizum 730 lei

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

ÉDI! Te angyali jószág, szelid
lelkü asszony, ki mások kézzel-
fogható hazugságait és szemtele-
nül sértő pimaszságait meg tudod
bocsátani s azokat mégis közeli tu-
dod magadhoz bocsátani és ész-
vesztő mosolyodban részesíteni.
miért tudod fagyos hidegséggel a
legforróbb lelket, a Téged imádó,
benned lényét elvesztő kis rabo-
dat gyötörni. Oltári szentségem,
kit lelkemben glóriás fény vesz
körül, oh miért teszed ezt? Re-
megve vártam intésedet — azt
akkor láttam, mikor feltűnt a Te
általad is piszoknak nevezett ka-
ján pófáj, ezért mentem hozzád,
mert féltésemben ezt hittem, ez
neki szól. Bocsáss meg édes, vi-
gaszt kerestem, remegve vártam
kézszorításodat, de ismételt csók-
jaimra jégfagyos voltál. Mit
szenvedtem édes. Te ezt nem
érezted meg? A végnélküli fájda-
lom sáította ki a szemrehányást.
Tévedsz Édesem — nem magam-
ról ítélek — gyermeked boldog-
ságára, a kik közül az egyikben a
Te folytatásodat látom, s kit
egész lelkemmel nagyon szeretek,
s boldogságáért veled imádkozom,
esküszöm, hogy részemre csak
egy asszony van a világban, kit
mindig várok. Maricám. Zokog
most is a lelkem, hiszen azóta
mindig könnyes szemmel vagyok.
Szivecském, nem bírom eltagadni,
hogy fáj, ha mással mosolyogni
látlak, bocsáss meg érte és kö-
nyörülj meg rajtam, mert nélkü-
led nem akarok élni. Édes, ha én
neked a régi és Te csak az én
kicsi feleségem vagy, amikor ezt
olvastad, ints nekem, míg nem
intsz, hallgatagon várok. (Most
egy-egy könnyem esett a papírra).
Ha intettél úgy veszem, hogy pént-
eken, mikor mentek Tőled elbu-
csuzhatom, esetleg a szomszéd
szakaszbán rövid időre el is ki-
sérhetlek. Asszonykám, ha úgy
szeretsz, mint én, ints drága fe-
jecskédde is. Boldogan várja
megváltását nagyon-nagyon szere-
tő Szergejed. Szeretsz? Intsz? 473

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butoro-
zot szoba, központban azonnala
világítás, kiszolgálással együtt, ha-
vi 1500 leiért kiadó. Bővebbet
„Metropol” szálloda portásánál.

ÜRES kishobát fűskamrával,
lehet szuterinben is, központhoz
közel, azonnala keres, magános
ember. Cimet Hegedüs hirlapiro-
dába kér. 218

KÉT uriembernek butorozott
szoba kiadó. Cim a kiadóba. 475

EGY utcai szoba, konyha, vil-
lanyvilágítással, butorral, sügö-
sen átadó. Disznótartás. Vasile
Conta (Halász) utca 42. 478

KERESEK 4—5 szobás lakást.
Cim Hegedüs hirlapirodában. 476

ALKALMAZÁS

ÜGYES rikakncs fiut ebéd-
kosztal és fizetéssel felveszek
Pripp hirlapiárus, a Bihoreanával
szemben. 482

PERFECT szakácsnő (minde-
nes) és szobalány felvétetik, Met-
ropol szálloda portás. 481

JÓ családból való leány gyer-
mek mellé ajánlkozik. Cimet a
Hegedüs hirlapirodába kér. 477

PERFECT szakácsnő állást ke-
res, vagy bejáró főzést vállal. De-
cebal (Vitéz) utca 25. Nagynénál.
457

ELVESZETT

ELVESZETT Herminn Dr Ata-
nasiu névre kiállított CFR utazá-
si igazolvány, ridikülömmel együtt
Megtaláló díjaztatik, ha átszolgá-
tatja Postapalota 47. szobájában.
479

NYARALÁS

NYARALÓKAT fogad vidéki
szőlőbe, elsőrendű ellátással ol-
csón urnő. Értekezni Moldova
(Kálvária) utca 4-b. balra. 450

ADÁS-VÉTEL

BUTELIAS üvegek eladók. Cim
a kiadóban.

EBÉDLŐ és egyéb jókarban le-
vő butorok rendkívül olcsó árban
eladók. Megtekinthető Vitéz Mi-
hály (Nagypiac) tér 2. Udvarban
balra. 480

CSECSEMŐ kelengyét megvé-
telre keresek. Cim Hegedüs hir-
lapirodában. 465

ELADÓ jutányos árban jókar-
ban levő „Majestic” kerékpár sa-
ma és frauiauf kerékekkel. Cime
Hegedüs hirlapirodába kér. 452

Parkettkefe,

falporoló, kefeseprű, padlólapok
zománcfestékek elsőrendű minőség-
ben és legolcsóbban kapható Stern
S. Endre cégnél lorga (Zöldfa-u.) 10

Börgarnitúrák

hencserek, ruganyos matracok,
hajlított garnitúrák kaphatók és
jutányos árban megrendelhetők

Kovács

kárpitosnál
Aleea Romei (Deák F.-utca) 1.

Gyászlobogó kelmék

minden
mennyiségben

kaphatók

Aradi
Textilipar rt.
lerakatánál

Avram Iancu (Kos-
suth)-u.ca 2. szam

3771

Bőröndöket, akta-
és iskolatáskákat,
valamint divatos ri-
dikülöket detailban
és engro árakban
árusít

Nagyvárad Bőröndárú-
és Táskagyár

Str. Cuza Voda Szacsvey-u.) 18.

E szakmába vágó javitá-
sokat olcsón eszközöl. 3247

Sonnenfeld Adolf rt. Oradea

Jó állapotban levő

használt kottákat

a legjobb árban vásárol és elad a

Hegedüs Hirlapiroda

zenemű-osztálya

Minden,
ami kotta,
nálunk kapható
Vidékre
azonnal szállítunk